

1890-05-30

AFSENDER

Johan Rohde

MODTAGER

Alice Hannover

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Omtalte personer:

Paul Bloch

Rasmus Christiansen

Malthe Engelsted

Vilhelm Hammershøi

Alice Hannover

Frants Henningsen

August Jerndorff

Viggo Johansen

Valdemar Kleis

Christian Krohg

Christian Mourier-Petersen

Thorvald Niss

Georg Seligmann

Joakim Skovgaard

Agnes Slott-Møller

Harald Slott-Møller

Fritz Syberg

Niels Vinding Dorph

Johan Peter Wildenrath

Kristian Zahrtmann

Arkivplacering:

Den Hirschsprungske Samling

DOKUMENTINDHOLD

Johan Rohde har vedlagt brevet en akvarel af sit senest afviste værk på Charlottenborgudstillingen. Rohde glædes over, at Alice Hannover har det bedre og mener, at hun bør blive i syden vinteren over. Rohde harcelerer over tilstandene i Akademirådet: Skovgaard har blandt andet fået afvist værker på Charlottenborgudstillingen, fordi August Jerndorff og Viggo Johansen ikke var mødt op til juryens møde. Rohde omtaler i positive vendinger en udstilling af værker udført på Kunstnernes Studieskoler, men er mere kritisk overfor udstillingen af de af Charlottenborgs censurkomité afviste værker hos Kunsthandler Kleis. Rohde udtrykker dog håb om, at initiativet kan være med til at opbygge en stemning imod Charlottenborgudstillingen, og at der i fremtiden vil være en udstilling for andre værker end blot de afviste.

TRANSSKRIFTION

Kjære gode lille Frue!

(Som De ser, er jeg ingen stor Aquarellist; men "den" følger med ene og alene for at vise Dem, at jeg virkelig havde gode Hensigter — har den opfyldt sin Mission, saa brænd den ellers forsøg engang at bytte den som en anden beskidt Vexel, hvis Banken til den Tid skulde være Indehaver af virkelig Valuta. — for Resten forestiller den mit sidste refuserede Billede — De havde maaske troet det skulde være Kastelsporten? —)

For at begynde med Begyndelsen saa vær ikke altfor vred over, at jeg først nu faar Lejlighed til at takke Dem for Deres lille Besked og fortælle Dem, hvor glad jeg blev ved at høre, at De dog havde det noget bedre. — De skal se, naar De nu er en rigtig fornuftig lille Kone, der ikke lyder Deres Mand men derimod gamle, forstandige Venner og pænt plejer Deres Sundhed og derfor til en

[2]

Begyndelse bliver nede i Syden foreløbig næste Vinter over (med et Sommerophold i Tyrol eller Graubünden f. Ex.) saa skal De nok blive rask, jeg er netop i denne Tid i forskellige Selskaber bleven

forsynet med et helt statistisk Materiale omhandlende unge Damer, der
rejste syd paa med et
daarligt Bryst og kom hjem som Goliather. — Pengene? Blæse være med
Pengene; i deres Sted
vilde jeg saamæn ikke bryde mig det mindste om Hensyn til den eller den.
Faktum er jo dog, at de
findes og kan Det eller Deres Mand ikke selv faa fat i dem (Pengene), saa
maa der vel nok kunne findes
.. en eller anden Husven, som er lidt kjendt med Deres Familie, og som
maatte kunne gaa imellem
— i saadanne Tilfælde maa man ikke være altfor ømfindtlig. — men
undskyld at jeg sidder
og snakker om noget, som jeg jo slet ikke .. maa blande mig i; — men har
De ikke engang selv
berørt dette Emne? —
Hvordan jeg ellers har det? og Vennerne? Skidt, bedste Frue. Et Par
Dages Sommersol;
nu igjen naturligtvis Vintervejr, Forkølelse og Ærgrelser. Dumheden og
Pjaltetheden er ikke bleven
en Smule mindre, end da De rejste — pris Dem stadig Lykkelig over, at De
er, hvor De
er, selvom ogsaa Olien er lidt harsk og maden lidt griset.
Ja De hører jo med til "Lauget", og De har da ogsaa godt af et Par smaa
Ærgrelser — ellers
synes jeg rigtignok, at det vilde være temmelig latterligt at exportere alle
vore smaa Klikehistorier
til Italien. Jeg skal da gjøre mig Umage for at kramme ud, hvad jeg har.
Den Frants Henningsenske-Jerndorfske Historie¹ har De vel faaet? Saa
var det den Eibe-
schütske Præmie.² Man mene om Engelsteds Billede,³ hvad man vil;
Præmien havde
det dog fortjent; og saa gav man samtidig Poul Bloch lille Guldmedaille for
det gyseligste
Billede paa den ganske Udstilling.⁴ Se dette er jo en Skandale, men det
artigste ved Histori-
en, det er det, at det er vore egne Folk, de unge Malere i Akademiraadet[,]
saadanne
Folk som Johansen, Th. Niss o.s.v., det er dem, der har stemt for denne
Ordning;
der lægges slet ikke Skjul paa det — men imorgen stemmer vi atter paa de

samme

Folk til alle mulige Tillidsposter. De har maaske hørt, at Skovgaard fik sine Teg-

ninger til Trolدتøj refuserede, det gik til paa den Maade, at man tog dem frem

og stemte om dem en Dag[,] Jerndorph og Johansen havde fundet det behageligere

at gaa hjem og male end at varetage Deres Jurypligt, formodentlig er mange

andre Billeder gaaede i Vadsken ved samme Lejlighed. Men ingen af de to Her-

rer har vist hørt den aller-mildeste Bebrejdelse.

Foruden et Par Billeder jeg arbejder paa .. og den ulyksalige Artikel,⁵ jeg havde lovet Dagens

Krønike, har forøvrigt et Par Udstillinger givet mig en Del at bestille. Den ene er

en Skoleudstilling af Arbejder, der ere lavede paa Kunstnernes Studieskole i de sidste 8 Aar,

og som afholdes efter Ministeriel Befaling. Det forekommer mig, at den er meget

vellykket, skjønt den ikke virker med de Masser som Akademiet. Det var en Udstilling, som

jeg tror vilde have interesseret Deres Mand. Hvis han kommer hjem i Sommer, skal jeg

forresten se, om det er muligt at vente med at aflevere de indsendte Ting saa, at han,

hvis han havde Interesse derfor, kunde gaa dem igjennem efter. De kan forresten

spørge ham derom og sige mig Besked. — Den anden Udstilling er "De refu-

seredes"!! Udstilling som afholdes hos Kleis. For det Tilfælde, at en eller anden

Bladneger skulde slaa denne op til noget for at tjene et Par Skilling ved Spaltefyld,

vil jeg dog sige Dem, at De ikke skal være kjed af, at De ikke faar den Bid med.

— Det .. er i de tre sidste Aar (der var jo for to Aar siden en lignende Udstilling hos Christiansen og mig

[3]

og ifjor blev der gjort et Forsøg i Hotel Fønix) regelmæssigt gaaet

saaledes at saalænge Navne-
ne svirrede i Luften syntes Forurettelsen indlysende, men naar man først
fik Billederne
at se faldt Begejstringen. Det er i Aar akkurat som de foregaaende Aar;
Uretten ligger
ikke i, at disse Billeder ikke er antagne, men i at saa urimelig mange andre
ere
antagne. Jeg undtager naturligvis denne Gang Slott-Møllers Billeder der
jo staar
helt for sig selv; alle de andre ere mindre Billeder[,] Landskaber og Genrer,
ikke meget
betydelige. Bedste efter Møller forekommer mig et lille Genrebillede af
Mourier-Petersen
og et Portræt af Samme. Forresten er B der Billeder af Wildenrath, Chr
[i.e. Rasmus Christiansen], Krogh
Seligmann, Hammershøj, Engelsted, Dorph, Syberg og en Del yngre fra
Zart-
manns Skole. Jeg har 5 Landskaber, som det ikke opbygger mig meget at
se derude;
— men muligen — jeg siger muligen med et stort ? — kunde der
herigjennem hos
de yngre Malere oparbejdes en Opinion imod Charlottenborg, saaledes, at
man
næste Aar ikke ventede med nøjedes med at sende de refuserede paa vor
egen
Udstilling. —
Ja nu er der jo ikke mere Papir — saa maa De have Farvel for dennegang;
Stadig ønskes Dem den bedste Bedring. Hils Deres Mand fra mig, han
skal en af
Dagene høre lidt fra mig, naar jeg har den ubehagelige Forretning at
frembære min
sølle Artikel for hans Argusblik⁶ — jeg gjør det grumme nødigt; men jeg
kan vel ikke
være andet bekjendt — hvad mener De ?
Deres gode Ven
Johan Rohde
[Tilføjeelse, skrevet 'på hovedet':]
Hvorledes titulerer man en Frue udenpaa et Brev paa italiensk? Undskyld,
hvis jeg
skrifer noget bondsk, men jeg kjender ikke dette Sprog.

¹ August Jerndorff og Frants Henningsen konkurrerede i 1890 om et professorat ved Kunstakademiet. Frants Henningsen blev i 1890 udnævnt, mens Jerndorff først blev professor i 1901.

² Det Eibeschützske Legat blev stiftet i 1859 af justitsråd Simon Aron Eibeschütz og hustru. Hvert tredje år blev legatet uddelt som præmie i en konkurrence arrangeret af Akademiet. Konkurrencen var for arbejder, der hentede deres emner i det gamle testamente. Legatet uddeltes sidste gang i 1959 og blev nedlagt i 1988.

³ Maleriet, Engelsted præmieredes for, er ikke identificeret, men med en forkærlighed for motiver fra Det Gamle Testamente, har han været en oplagt modtager af legatet.

⁴ Paul Blochs "Paulus helbreder en lam mand".

⁵ Det må være artiklen om Charlottenborgudstillingen, der udkom i april 1890 i Dagens Krønike, som Rohde stadig beklager sig over at have brugt så meget tid på.

⁶ Som sammenhængen fortæller, er et Argusblik skarpt og årvågent. Udtrykket har sin rod i den græske mytologi, hvor kongedatteren Io, som Zeus begærede, blev bevogtet af uhyret Argos, der havde 100 øjne.

Kjöbenhavn d. 30 maj 1890.

Kjære gode lille Frøe!

[Som De ser, er jeg ingen stor Aquarellist; men "du" følger med en og alene for at vise Dem, at jeg virkelig har det gode Hensigtes - har den opfyldt sin Mission, som brent den ellers forsvig engang at bytte den som en anden beskedt Vexel, hvis Danken til den Tid skulde være inde have af virkelig Valuta. - Forresten foreskille den mit sidste rejserede Pøllede - De har det maaske høst det skulde være Kaskeloparden? -]

For at begynde med Daggjorden som var ikke alligevel var det, at jeg først nu for Ligeledes har et Takke Dem for Dens lille Brevsket og fortælle Dem, hvor glad jeg blev ved at høre, at De dog havde det noget bedre. De skal se, naar De nu er en rigtig fornuftig lille Kone, der ikke lyder Dens Mand men derimod gamle, forstandige Venner og pønt plejer Dens Sundhed og derfor til en

Rezeptionen blive med i Syden foreløbig næste Vinter over (med et Sommerophold i Tyskland eller Spanien
den 1ste) saa skal De nok blive rask; jeg tænker nemlig i denne Tid: foreløbig: Schickeler bliver
jovialt med et helt statisk Materialt omhandlende sine Damer, De rejste sig for med et
daarligt Rydd og kom hjem som Godebatter. — Fugene? Næsten var med Fugene; i den Tid
når jeg sammen ild byder mig det mindste om Skinsop til den eller den. Falden er jo dog, at alle
finder og kan det eller Dens Mand ild selv for sig i ^(Bog) den, som man der vil nok kunne finde
et en eller anden Hustru, som er lidt god med Dens Familie, og som maatte kunne gøre villen
— i sanden Tilfælde maas man ild et var alligevel omfjellig. — Men indbyrdes er jeg stolt
og snakker om noget, som jeg jo selv ikke kan blande mig i; — men har De ild en gang selv
blot det samme?

Anden og ilders har det? og Vennene? Skidt, bestemt. Et Par Dage Sommerol;
mit ejne narkotiske Vædder, Fortjellens og Angrebet. Dimeheden og Fjeldheden ild
en smule mindre, end du De rejste — pris den stadig lyphely over, at De er, hvor De
er, selv om den ikke er lidt høst og Maden lidt groet.
Ja De bliver jo med til "Lægen", og De har da ganske godt og et Par smaa Angrebet — ilders
og jeg afgjort, at de ilders var den med, lækkerst og æstetisk alle over omma Kærligheds
til Hustru. Jeg skal da ejne mig den for at komme ud, hvad jeg har.

^{Fra den skandinaviske Jomfrue}
Den skandinaviske Jomfrue Historie har De vel hørt? Samt om de den ild
skandinaviske Jomfrue. Men mere om Englands Tallet, hvad man vil; Præmien havde
det dog jodet; og som gar man samlet, Ford Røche, lille Guldmedaille for det gysede
Billedet for den gamle Udkilling. — Se dette er jo en Skandale, men de afgjort ved Hustru.
en, det er det, at det er en egen Tolk, De unge Males i Akademikens skandale
Tolk som Johansen. Th. Wiss r. s. v., det er den, der har stent for den Omsorg;

der ligger ild ild Tjener for det — Men imøge stemmer ild ild for den samme
Tolk til alle mine Tilfælde. De har maaske lidt, at Sæmpel jodt om Tjener
mange til Tjener og jodet, det gik til for den Mand, at man tog den frem
og stent om den en Dag Jomfrue og Johansen havde jodt det skandale
at gøre hjem og male end at velt, Dens Jomfrue, formentlig en mange
anden Tjener gæst; Vædder med samme Tjener. Men ingen af dette har
er har end hirs den alle-mægtige Dimehed.

Forsiden et Par Dage er afgjort for den og den ildstaltige Udkilling, jeg havde lidt Dage
Kvinde, har jodet et Par Udkillingen jodt mig en Del at bestille. Den en er
en Skandale af Artyde, der er langt for den Tjeneres Skandale; det er det ild ild,
og som afgjort efter ministeriel Afgjort. Det jodt mig, at den er meget
alligevel, stent den ild ild, end de Vædder som Akademikens. Det en en Udkilling, som
jodt mig har indvundet Dens Mand. Den kan komme hjem: Sommer, skal jeg
jodt mig er, om det er muligt at nok end at afgjort De indvundet Tjener, at kan,
mås kan have Indvundet Tjener, kender gar den ildstaltige afgjort. De kan jodt mig
stent kan den og sig mig Dimehed. — Den anden Udkilling er "De jodt-
sides".!! Udkilling som afgjort har Klein. For det Tjener, at en ild ild
Omsorg stent den den ild ild meget for at Tjener et Par Dage ved Skandale,
vil jeg dog sig den, at De ild skal nok lige af, at De ild for den Tid med.
— Det samme er i de ild ild den (den en jo for 2 den ild en jodt) Udkilling har Skandale og mig

7 Jfr. her de gfr. 17. Forsig i Høst 1816) udelendigt gæst stude at se mange Navne
 de Vinder i Lige og Lige Forsigtelighed i Høst, men naar man først ser Billederne
 at de faldt Nyejstningen. Det er i en almindelig som i Jørgensen's Aars; Men den ligger
 ikke i, at disse Billeder ikke er anlagte, men i at se utvilsomt mange andre
 anlagte. Jeg ender naturligvis den Gang Scott-Møllers Billeder der jo staa
 alle for sig selv; alle de andre er mindre Billeder Landstads og Jensen, ikke meget
 betydelige. Bort fra Møllers forekommer mig især lille Samletten af Mogens Petersen
 og i Forret af Sørensen. Foruden de de Billeder af Wildenrath, Ole, Krogh
 Selvigsen, Hammerskj, Engelsted, Dorthe, Syberg og en Del yngre fra Færk
 Mannes Skole. Jeg har 5 Landstads, som det ikke optog mig meget at se det, og
 - men smilende - i de smilende med et stort ? - kunde der henregnes her
 de yngre Males (pædagog) i en Opinion med Høst 1816, stude, at man
 næste Aar ikke stude med angiveligt med at sende Beskrivelsen for en egen
 Retelling. —

Ja nu er de jo ikke mine Papirer — men man De har Færd for Børnen;
 stude ender den den beste Bedring. Stils Den Mand for mig, han skal en af
 Dagen kom lidt for mig, naar jeg har den utvilsomt Forsigtig at frembringe mine
 Stils Alhed for hans Angiveligt — jeg gik det glemme nødt; men jeg kan vel ikke
 være andre begrund — hvad mener De ?

Dens god Ven Jørgen Petersen

(Hvad jeg har skrevet her er kun en Del af det som er skrevet i Høst 1816)